

**T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ**

TOPLUMSAL DUYARLILIK PROJELERİ UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

“ Erzurum ili Aşkale ilçesine bağlı Çay köyündeki orta yaşlı bireylerin protetik muayenelerinin yapılması, protetik tedavi seçeneği ve imkanları konusunda bilgilendirilmesi ”

Proje Kodu: 6061C65044F2B

SONUÇ RAPORU

Proje Yürütücüsü:

Dr. Öğr. Üyesi Nurdan POLAT SAĞSÖZ

Dış Hekimliği Fakültesi

Araştırmacılar:

RÜŞTÜ ERSOY SAKARYA
NURAN YANIKOĞLU
FUNDA FİLİZ KOCAMANGİL

Haziran, 2021

ERZURUM

İÇİNDEKİLER

Önsöz	2
Özet	3
Materyal ve Yöntem	4
Proje Uygulamasına Ait Görseller	5
Sonuçlar	15

ÖNSÖZ

Gerek kuron-köprü protezleri, gerekse hareketli protezlerin fonasyon, fonksiyon ve estetik yeterliliklerinin yanı sıra yüzey düzgünlüğü ve biyolojik uyum yönünden yeterli düzeyde şekillendirilmeleri, hasta ağızına uygulandıktan sonra oluşturacakları hijyenik problemleri minimum düzeye indirecek önemli verilerdir. Protezlerin hangi tür olursa olsun ağız hijyeni yönünden engel yaratmayacak biçimde şekillendirilmeleri gerekmektedir. Hasta, ağız hijyeni yönünden motive edilmeden önce yapılan protetik tedavilerin gerek intraoral gerekse ekstraoral temizliklerinin yeterince yapılıp yapılamayacağı göz önüne alınarak amaca uygun materyal ve metotlar tercih edilmelidir. Çalışmadaki amacımız; hastanın varsa mevcut protezlerini değerlendirmek, yoksa tedavi seçenekleri konusunda bilgilendirmektir. Protez kullanımı ile ilgili bilgi vermek ve farkındalık oluşturmak amacı da gütmekteyiz.

Çalışmamızda hastalar protetik yönden muayene edilip, teşhis ve tedavi planlaması konusunda bilgilendirilmiştir. Ayrıca tedaviye ulaşma seçenekleri de ayrıntılı bir şekilde anlatılarak hastalar ilgili kurumlara yönlendirilmiştir. Belirlenen köye ulaşmak ve hastaları muayene etmek için Erzurum Büyükşehir Belediyesi Mobil Sağlık Aracı kullanılmıştır.

ÖZET

Diş hekimliği literatüründe ağız hijyeni değerlendirmeleri ile ilgili araştırmaların bir çoğu çürük ve periodontal problemlerin varlığını kapsamaktadır. Özellikle ülkemizde rutin ağız muayene bulgularının yanı sıra mevcut protezlerin ve bunların değerlendirilmeleri ile ilgili çalışmaların son derece kısıtlı olduğu dikkati çekmektedir. Çalışmamızda hastalar protetik yönden muayene edilecek, teşhis ve tedavi planlaması konusunda bilgilendirilecektir. Ayrıca tedaviye ulaşma seçenekleri de ayrıntılı bir şekilde anlatılarak; hastalar ilgili kurumlara yönlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Protetik muayene, tedavi seçenekleri, orta yaşlı bireyler

Bu proje Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri tarafından desteklenmiştir.

MATERYAL VE YÖNTEM

Araştırmanın Türü

Bu çalışma bir Toplumsal Duyarlılık Projesi'dir.

Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zaman

Proje ekibi tarafından 28.07.2021 tarihinde Aşkale ilçesine bağlı Çay Köy' de gerçekleştirilmiştir.

Projenin Uygulanışı

Projenin uygulanması için gerekli materyaller, proje başvuru sürecinde belirlendiği gibi <https://www.hepsiburada.com> internet sitesi üzerinden sipariş verilmiştir. Bu kapsamda Corega temizleyici tabletler kargo ile teslim alınmıştır. Hastalara hediye edilmek üzere yerel bir mağazadan alışveriş yapılmıştır. Belirlenen köye ulaşmak ve hastaları muayene etmek için Erzurum Büyükşehir Belediyesi Mobil Sağlık Aracı kullanılmıştır.

Çalışmanın Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri tarafından desteklendiği belirtilmiştir. Hastalar mobil araçta pandemi kuralları göz önünde bulundurularak sıraya muayene edilmiş ve hediyeleri takdim edilmiştir.

Hastalara hijyen ile ilgili bilgilendirmesi yapılmıştır. Hazırlanan anket formları, sorular yönlendirilerek doldurulmuştur.

PROJE UYGULAMASINA AIT GÖRSELLER

Muayene olan hastalara dağıtılan hediyeler

Muayene olan hastalara dağıtılan hediyeler

Muayene olan hastalara dağıtılan hediyeler

Protez kullanan hastalara takdim edilen temizleme tabletleri

Protez kullanan hastalara takdim edilen temizleme tabletleri

Proje uygulaması için kullandığımız mobil aracımız

Projenin uygulandığı ortam, köy okulu bahçesi

Muayene yaptığımız mobil araç

Muayene sonrası hediyeler veriliyor

Muayene ve anketler yapılıyor

SONUÇLAR

Yaşlanmanın organizma üzerindeki majör etkilerini, ağız boşluğunda ve dolayısıyla onu çevreleyen dokularda meydana gelen değişiklikler olarak gözlemlemekteyiz. Yaşlanma ile birlikte; ağız mukozası, çene kemikleri, dişler ve tükürük bezlerine ait dokularda bir takım fizyolojik değişiklikler meydana gelir.

Diğer yandan, yaşlanma ile birlikte ağzın yumuşak ve sert dokularında meydana gelen değişiklikler, yaşlının çiğneme fonksiyonunun ve dolayısıyla beslenme alışkanlıklarının bozulmasına yol açar. Beslenmenin bozulması da, yaşlılarda bir dizi patolojik olayın gelişmesi için zemin hazırlar. Hastalarda meydana gelen bu değişiklikler rutin muayenelerde tespit edilerek farklı tedavi prosedürleri uygulanmaktadır.

Günümüzde hem gelişmiş hem de gelişmekte olan toplumlarda yaşlı nüfus giderek artmaktadır. Bununla beraber, ülkemizde yaşlıda ağız ve diş sağlığı ile ilgili profili inceleyen çok az sayıda çalışma bulunmaktadır. Genelde hastalarda farkındalık oluşturma adına çocukta ağız içi muayeneler yaygın olarak yapılmakta ve eğitimler konusunda çocuklara eğilim olduğu görülmektedir. Elde ettiğimiz klinik deneyimler neticesinde aslında orta yaşlı bireylerin de fazlasıyla ağız ve diş sağlığı konusunda eğitime ihtiyacı olduğu gözlenmiştir. Bu tarz bilgilendirme amaçlı sosyal çalışmaların orta yaşlı bireylerde de büyük bir ihtiyaç olduğu kanısındayız.

Sonuç olarak, kötü ağız hijyeni ve profesyonel bakım eksikliğinin, yaşlılarda bir dizi ağız ve diş sağlığı sorununa temel teşkil edebileceği düşünülmektedir. Yaşlı bireylerde ağız hijyeni motivasyonu ve düzenli kontrollerle, mevcut dentisyonun, mukozal dokuların ve dolayısıyla da genel sağlığının korunabileceği düşünülmektedir. Bununla birlikte, çalışmamızın Erzurum ili Aşkale ilçesine bağlı Çay köyünde yürütüleceğinden, sonuçlarımızın toplumumuzda yaşlı kesime ait ağız ve diş sağlığı ile ilgili problemleri yeterince yansıtamasa da en azından bu tarz çalışmalara öncülük etmesi yönüyle kıymetli olduğu kanaatindeyiz. Bu anlamda farklı yörelerde ve daha büyük gruplar üzerinde yapılacak epidemiyolojik çalışmalarla daha sağlıklı bilgilere ulaşılabileceği kanısındayız.

Projemizi destekleyerek halkımıza hizmet götürme ve onları mutlu etme fırsatı sağladığından dolayı Atatürk Üniversitesi Toplumsal Duyarlılık Projeleri Uygulama ve Merkezi'ne teşekkür ederiz.